

NOWINY

DLA WSZYSTKICH

DZIENNIK ILLUSTROWANY

Cena nru wszędzie

3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie i Podgórzu miesięcznie K. 140

za dostarczenie do domu dopłaca się 30 halercy.

Na prowincji miesięcznie K. 150

Prenumerata za granicą: miesięcznie 1 mk. 50 fen. 2 franki 50 ct.

OGŁOSZENIA

Na pierwsze strone przed tekstem za wiersz petit i K. ogłoszenia na czwartą stronę za wiersz petit po 20 h. Nadane za wiersz 60 h. Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. B. Grynckiewicz, ul. św. Jana 1. 30, dom pod „Fawiem” od r. do 8 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Na Lwów skład i ekspedycja Agencja Sokołowska — Paszaj Hausmana 9. —

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
ul. Zaczęta 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości gminne, telefonizacja i listownie przyjmuje redakcja — (TELEFON 512) — od godziny 7 rano do godziny 8 wieczorem. — Rękopisów nie zwraca się.

„Nowiny” wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 centy = 6 halercy. — W poniedziałki i dni poświąteczne 2 centy.

Wieczory krakowskie.

I.

Wobec rozgorączkowania opinii publicznej wypadkami warszawskimi, tak sprzecznie ocenianymi przez dzienniki galicyjskie — grono obywateli zebrało się w domu prywatnym celem omówienia stanowiska, jakie nam wobec ruchu w Królestwie Polskiem zająć należy. Zebrali się ludzie różnych przekonań politycznych, zwalczający się gwałtownie w życiu publicznym. Ale dokoła stołu z herbatą zasiadli w zgodzie i rozmawiali ze sobą grzecznie i w przyjemnie. Moze to dziwne w naszych czasach, ale dlażegóżby właściciele ludzie porządni nie mogli z sobą spokojnie dyskutować?

Przedstawiam wam po krótko zebranych, nie wymienianych nazwisk

Naprzód zwracać na się uwagę publicysta wszechpolski. Bierze żywy udział w pracach „Ligi Narodowej”. Elegancko ubrany; twarde rysy twarzy znamionują energię i bezwzględność. Dziwnym trafem zasiadł przy stole obok starszego wiekiem konserwatysty, do którego jakby uczuł niespodzianą sympatię. Konserwatysta (z zawodu urzędnik państwowy) odznacza się dystynkcyją i spokojem; dyskutuje bard opowściągliwie i (choć zgola nie zapiera się polskości i niewątpliwie kocha kraj na swój sposób) zawsze ma na względzie, co też c. k. rząd powie? — Dalej widzimy tu reprezentanta mieszczaństwa. Zamaszty, z pokątnym brzuskiem (mimo, że bieda i Habsburski gnolił miasto!) rezolutny i butny, walczył jako młody chłopak w roku 1863 pod Michowem — a dziś jest typowym przedstawicielem patryjotycznego, poczciwego mieszczaństwa krakowskiego.

Nerwowym ruchem gładzi bujną czuprynę akademika, prawnik z IV roku na Uniwersytecie krakowskim. Jest królewistkiem i brał w Warszawie udział w organizacji P. P. S. (Polskiej Partii Socjalistycznej). Wypadki warszawskie wzburzyły go do najwyższego stopnia i czeka niecierpliwie chwili, w której będzie mógł głosem zabrać. Wreszcie znajdujący się w tem gronie profesor historii, oraz dziennikarz, uważający za swoje zadanie ocenian każdą sprawę ze stanowiska bezstronnego, ale zawsze narodowego.

— My Krakowianie — zagaił rozmowę uprzejmie gospodarz — mamy przedewszystkiem obowiązek wyrobić sobie jasny pogląd na ruch rewolucyjny w Królestwie i zająć wobec niego odpowiednie stanowisko. Na Kraków bowiem spierać cała Polska i to, co Kraków powie i czyni, znajduje oddźwięk szeroki we wszystkich zborach.

Wszechpolska k: Ruch warszawski, to nie rewolucja, to burda! Ruch warszawski jest nieudolną kopią wypadków petersburskich, wywołany został pod wpływem agitatorów rosyjskich i postawiony na gruncie kosmopolitycznym, a nie narodowym. Ludzie, którzy zainicjowali manifestację w Warszawie — najpierw napad na policję na placu Grzybowskim, potem ów strejk powszechny, nie mają poczucia odpowiedzialności obywatelskiej. Okładali robotników, mówiąc im, że w Petersburgu wybuchła rewolucja, gdy faktycznie w stolicy carskiej o rewolucji ani mowy nie było. Gdy zaś w Warszawie nastąpiło pod ich presją bezrobocie, strasili panowanie nad masami — i ruch został splamiony rozbojami i rabunkami, jakich się gawędzi dopuszczają. I jakż jest więc skutek tego ruchu strejkowego? Wszakże poprawy bytu robotnicy wywalczyli sobie nie mogą teraz, gdy w całym Królestwie panuje wskutek wojny największy zastój przemysłowy i 40 procent robotników nie znajduje pracy! Wice owocem strejku są trupy kilkunastu zabitych, krew selek rannych, zniszczenie sklepów, wstrzymanie normalnego biegu życia i stan wojenny w guberniach Królestwa! — Jedyne stroniłstwo, które pozytywnie pracuje w Królestwie Polskiem, to „Liga Narodowa”. To stroniłstwo wydało hasło konsolidacji i pracy. Wtedy dopiero będziemy mogli marzyć o wielkim, potężnym ruchu, skoro wszystkie warstwy narodu, przedewszystkiem lud wiejski, będą świadomością, Liga narodowa pracuje usilnie a spokojnie nad ludem wiejskim i jej działalność przypisać należy, że już około 100 gmin w Królestwie podniosło żądanie języka polskiego w urzędowaniu gminnym...

A akademik (członek P. P. S., ironicznie): A wiele jest gmin w Królestwie? Wszechpolska k: Tysiąc dwieście. (Cią

gnąc dalej swój wywód): Te gminy, które poczęły się do polskości, to nasza przyszłość. W tym kierunku należy dalej pracować. Awantury warszawskie położyły jednak kres legalnej, spokojnej pracy i rozczuwały władze rosyjskie, które cieszą się ze zniszczenia Warszawy. Nadomiar złego te awantury tak rozgorączkowały społeczeństwo polskie poza kordonem, że we Lwowie w niektórych kółkach już myśla o powstaniu, chcą broń zakupować... To zbrodnia w ten sposób balamucić społeczeństwo i niepokoić opinię! Nie trzeba zapominać, że, przypuszczając nawet, iż dalszymi radę wojskom rosyjskim w Królestwie, wówczas za czarno-białych słupków wkroczyliby do kraju bataliony ruskie. Prusy czynią tylko na sposobność, aby w Kongresowie zrobić porządek. Powtarzam więc, że rozruchy warszawskie należy najpierw położyć, unikać demonstracji, jasno oceniać sytuację, nie szeregować kłamliwych wieści i ograniczyć się do pracy u podstaw narodu.

Konserwatysta podczas tego przemówienia z zadowoleniem kilkakrotnie przytakiwał głową; narodowy socjalista zaś nie mógł spokojnie usiedzieć na miejscu, zrywał się niecierpliwie, wreszcie zerwał się z krzesła i krzyknął:

— Proszę o głos!

— Profesor wcześniej od pana zażądał głosu, odparł gospodarz. Proszę o chwilę cierpliwości.

Profesor: Nieszczęściem naszym jest, że zawsze w ciągu całej naszej historii poróżbaworze liczyliśmy na obcych i nielegalnym złudzeniem.

Już w r. 1794 liczyliśmy na pomoc republikańskiego rządu we Francji, ale republikański paryski chodziło tylko o interesy Francji i ani palcem ruszyli w obronę Polski, która uległa trzeciemu rozbirowi.

Jak bardzo zawiedliśmy się na Napoleona, to tem obszerniej mówić nie potrzeba. I w 1830 nadzieje pokładane we Francji zawiodły; zamiast orężnej pomocy Francja, mówiąc słowami Wypiańskiego, „piosnę nam przysłała” ową słynną „Warszawiankę K. Delavigne. Później gdy w lutym 1848 deputacja polska przez usta Dwernickiego żądała pomocy od Drugiej republiki, członkowie rządu, sławny poeta Lamartine, odpowiedział: Nie wskreśsz się umarliż.

We Berlinie w tym samym roku ludność własnomi rękoma zaciągnęła przed pałac królewski powóz, w którym siedzieli przy-

Pierwszy najtęższy Magazyn mebli

Polca kompletne urządzenia pokoi oraz przyjmuje wszelkie roboty dekoracyjne i tapicerackie, po cenach możliwie niskich.

w Krakowie przy ulicy Floryańskiej l. 36, l. p. pod

KAJETAN DUDZIAK

wódcy rewolucyjcy Mierosławski i Libelt, ale w dwa miesiące później ci sami Berlińczycy ofiarowali składki na pułk ochotników, mający zgnieść powstanie w W. ks. Poznańskie. Oto, co znaczy sympatya ludowa! — W 1863 wdziliśmy zbawcę w Napoleonie III i srogi spłótkał nas zawód. Wieg dzisiaj należy nam otrzeźwić się ze złudzeń, nie liczyć na nikogo, nie liczyć na rewolucjonistów ruskich — ale tylko na nas samych. Rosyjanom mamy spetyczne powody niedowierzać.

L. Śs.

(Dok. nast.)

Anglik o Warszawie.

MacKensie, wojenny korespondent angielskiego dziennika „Daily Mail”, który niedawno wrócił z pola walki w Mandurji i z której go świątyni opisywał bitew niejednokrotnie mieliśmy sposobność zapoznawać naszych czytelników, wysłał został z Londynu do Warszawy, skąd, korzystając z prawa wyłączenia nieuczynionych depesz, nadał dnia 30 stycznia obszerną relację o zjadłach w stołey Królestwa Polskiego. Podajemy z niej wyjątki:

„Wczoraj i dziś (w niedzielę i poniedziałek) przebieżko do czasy staro na Nowym Świecie, głównej arterji handlowej O czwartę godzinie po południu, kiedy oddział kawalerji jechał tą ulicą, tłum dał ognia. Wojsko odpowiedziało strzałami i wywierało się walka, przyczołem żołnierze rzucili się na przywódcę tłumu i zakłóli go bagnietami.

Wieczorem tłum, po większej części złożony z samowin najgrzeszej ludności, rzucił się do plądrowania sklepów na Nowym Świecie. Następnie plądrowano sklep monopolowy. Kobiety przynosiły ze sobą naczynia z naftą i podpałali składy. Oddział wojska ukazał się w tejże chwili na plan, rozwinął się w szeregi, w poprzek ulicy i rozpędził tłum, dając ślępe strzały.

Jakkolwiek oddziały wojska zachowywały się poprawnie, to jednak nadchodzą nieustannie wiadomości o ekscesach pojedynczych żołnierzy. W nocy (z niedzieli na poniedziałek)

pijany żołnierz strzelił cztery razy i zabił dwoje małych dzieci zanim koleday zdążyli mu broni wystrząs.

„Na ulicy Chłódnej kilku robotników rzuciło się na wóz z piecyzmem, na co patrzyli koszarzy, śmiejąc się. Kiedy zandarm ganił ich za to, że nie zapobiegli rabunkowi, robotnicy astrażali go. Pewien fabrykant, obokracjowie, którego walka uliczna zatrzymała w domu, donosił mi, że do jego domu przyniesiono pięciu meżczyzn, z tych czterech już nie żyło. piąty był ciężko ranny w szyję kulą karabinowa. Ten ostatni śmiał się i gwizdał triumfująco, w półgodziny jednak później już nie żył. Na ulicy Brackiej zabito trzech meżczyzn i jedną kobietę.

„Przeżyło do starć także na Pradze, gdzie zabito trzy osoby, sześć rannych — kawalerzy zaś wielokrotnie szarżowała w tłum. Tu robotnicy rozwinieli czerwony sztandar i krzycząc: „Przed czeratem! Niech żyje wolność!” — niosłowi sformował pochód i ruszył na przed. Na rogu (Targowej) natknął się na oddział koszarów, którzy otwarli ogień i zranili wiele osób. Licz paćo także nie mało ludzi caskiem niewinnych. I tak dordżarz, znany pod imieniem Józef, ścieszający się opinią najlepszego dordżarza w Warszawie, ułżywszy wżawę, wyszedł przed dom, aby zobaczyć, co się stało, lecz w tej samej chwili padł trupem, ugodzony kulą. Tak samo stracił życie syn jakiegoś doktora.

„Na przedmieściach przyszło do licznych starć, przyczem podawano liczbe zabitych i rannych na setki. Lecz osobiście przekonałem się, że były to liczby przesadzone.

„Dziś po południu udałem się do cyrkułu Św. Franciszka. Przestrzegano mi przedtem, że jest to dzielnica bardzo niebezpieczna. Lecz to okazało się przesadą. — Tu biwakuje mnóstwo żołnierzy — na ulicach stoją oddziały, w siale po kilkaset głów, na podwórząch domów tysiące ich zgromadzone. Niektóre ulice wyglądają jak główne kwatery armii — przy każdej bowiem bramie stoi żołnierz. Ludność tej dzielnicy jest niesłychanie uboga. Pod domem pewne-

go piekarsza wdziałem ciżbę wynędzniałych kobiet, które byłby dom wyrwały do górę nogami, gdyby nie straż wojskowa. Choć jestem przyzwyczajony do widoków nędzy, a jednak i twarzetych kobiet będo miał przed oczami aż do śmierci.

„Na Woli wiele domów spalono ze szczeniem. — U wielu asztowanych meżczyzn znaleziono note i rewolwery jednego systemu, co potwierdza domysł, że rewolucjona partya zdążyła przed rozruchami przeszarżować kilka tysięcy rewolwery.

Mnóstwo ludzi obawia się wyjść na ulicę i raczej wolą przysmarzać głodem, niż narażać się na śmierć. Przeważnie jednak mieszkańcy Warszawy drwią sobie z niebezpieczeństwa, a młode kobiety, zwłaszcza z niższych klas, narażają swe życie dla samej miłości innych wżad.

„Ambulans pracują dzień i noc, aspiła leży pełne rannych. Policja przyciska ciała zabitych na ulicach, aby zapobiedz demonstracyom...

„Niech Bóg ma w swej opiece Warszawę!”

Z KRAJU

Nowy Sącz, 5 lutego. (Echa katastrofy kolejowej. — Walka wyborcza). W piątek 3 h. m. odbyła się przed trybunałem handlowym przed przewodn. rady dra Cieszyńskiego niebyswała rozprawa kolejowa w sprawie P. Zygmunta Kosa, mechanika telegrafów kolejowych w Nowym Sączu przeciw skarbowi kolej. o nawiązki i odeszkodowanie w łącznej kwocie kilkudziesięciu tysięcy koron, z powodu katastrofy kolejowej pod Marcinówkami. P. Kos stał w asystencji adw. dra Himmleriana z Krakowa. Po przeprowadzeniu rozprawy trybunał wydał wyrok, oddalający p. Kosę z sądzaniem skargi i skazujący go jeszcze na zwrot kosztów sporu skarbowi kolejejnemu. W motywach wyroku słyszeliśmy, że wedle instrukcji kolejowej, zostający w służbie kolejowej, jadący koleją w służbie, w razie katastrofy nie mają prawa żądać nawiązki i innego odszko-

BURFORD DELLANNOY

Tajemnice lekarza kobiecego

przełożył i opracował

DR JOLIUŚZ RANDROWSKI

178

Później znowu znaleziono w ogrodzie posiadłości Rekk-House zwłoki włamywacza-złodzieja, wystawione obecnie na widok publiczny w jednej z sal dla pokazów zmarłych.

— Przypominam sobie ten wypadek. Lecz jakież wami zachodzą między wszystkimi temi faktami? — spytał urzędnik.

— Oto one. Skoro było wiadome, że Green, wszedłszy raz do Rekk-House już więcej z niego nie wyszedł żona jego i włamywacz drugi, a druh tamtego, zmówili się ze sobą, aby dostać się do wnętrza Rekk-House i zhaćad, dla jakiej przyczyny zatrzymano go tam uwiezionego, a wreszcie przekonać się, czy żyje, czy może nie umarł?

— Tak, rozumiem — rzekł urzędnik w czasie, gdy Garden na chwilę zamilkł. — Śledzę doskonale pańskie opowiadanie.

— Włamywacz-druh zabił się podczas tej wyprawy, a biedna kobieta w swoim ciężkim strapieniu już nie wdziała, jakiemu światłu ma się ofiarować. alby

tylko odnalazł swego męża (o którym sądziła, że jest we wnętrzu Rekk-House), żywego czy umarłego.

— Tak, tak.

— Otoś, jak już panu powiedziałem, otrzymaliśmy pozwolenie zwiedzenia tego domu... Może pan zechce łaskawie przeczytać to zawiadomienie. — Garden podał urzędnikowi jedno z tych małych zawiadomień, przylepianych na branie biura policyjnego. — Dowiesz się pan, że czło-wiek, nazwiskiem Green, pozabawiony był palca u jednej ręki.

— Jest to istotna prawda — odparł urzędnik, szybko przeczytawszy pismo. — Świeżo dowiedziałem się, panie naczelniku, że rysopis tego człowieka powinien zawierać jeszcze pewien szczegół inny... dowiedziałem się o tem z ust jego własnej żony.

— Ach!

— Na ręce, pozabawionej palca, był wytatuowany znak kotwicy.

— A dalej?

— Znalazłszy się raz w Rekk-House, szukaliśmy wszędzie czegoś, co by należało do Wilhama Greena. W jednym z pokoiów znalazła żona krawatkę swego męża; tak panie, poznała natychmiast, miał ją na sobie w dniu zniknięcia.

— Doprawdy?

— Czyniliśmy jednak w dalszym ciągu

nasze poszukiwania, gdy nagle stanąłem jak wyrty, soosstrzęgly na półce skłany stoj. W słoju tym była ręka, ręka ludzka pozabawiona jednego palca, ze zmianieniem tatunowanej kotwicy na grzbiecie dłoni.

— Wielki Boże! — zawołał urzędnik, nagle wykręcony ze swej zawodowej objętości. W którym-że to domu stało się?

— W posiadłości Rekk-House, w domu doktora Ryszarda Morgana.

— Doktor Ryszard Morgan! — powtórzył zdumiony urzędnik. — Teraz wszystko rozumiem Oto dlaczego przypomniałem sobie nazwę tego domu. Doktor Ryszard Morgan!.. Lecz nie upłynęło jeszcze pół godziny, jak ktoś przyszedł do mnie z prośbą o wydanie rozkazu aresztowania go.

Detektyw i agent zerwali się na równe nogi; ten sam okrzyk zdziwienia wyrwał im się z ust.

— Co panie?

— I to z powodu usłusowanej zbrodni zabójstwa. Coż jest ten doktor Ryszard Morgan? Nie zdaje mi się, abym go znał lub słyszał o nim kiedykolwiek.

— Prośba la odnosi się nieprawdopodobnie żywo detektyw — do faktów, które miały naszczyć przedłożę panu!

Ciąg dalszy nastąpi.

2 kurs rozpoczyna się z dniem 15 lutego w konc syon. szkole modniarskiej Emy SKWARY, Kraków ul. Wiślna L. 2.

dowania od skarbu kolejowego. Tacy bowiem ubezpieczeni w Towarzystwie ubezpieczeń od wypadków mogą tylko żądać od tego Towarzystwa renty. Od tego wyroku ma wnieść zastrępa. p. Kona apelację do sądu wyższego w Krakowie.

Wre tu okropna walka wyborcza z powodu odbyć się mających wyborów do rady wyznawanej żydowskiej między inteligentną żydowską a chasydami grybowskiego rabina, popieranymi przez przełożonego żydowskiej gminy. Rekurs, wniesione przeciw uchwałom reklamacyjnym, miało już starostwo załatwić i odesłać przełożonemu żydowskiej gminy z poleceniem bezwzględnego zawiadomienia rekurentów o wyniku załatwienia tych rekursów. Przełożony żydowskiej gminy jednak wzbrania się zawiadomić rekurentów o treści reskryptu starostwa.

Zwraca się uwagę Stan. Czytelników „Nowin” na ogłoszenie zaszczytne znanego w kraju i w Krakowie fabryki żelaza „Nowin” p. Władysława Beidowskiego majstra farmacji, który słowem o nowym wynalasku podaje do publicznej wiadomości.

Zwraca się uwagę Stan. Czytelników „Nowin” i wszystkich, którzy mają zamiar w tym roku pobyć jak i tekielowy pojady, na ogłoszenie Gennika n. rok 1905 p. Stanisława Gyrankiewicza, właściciela największego składu pojazdów wyrobu krajowego w Krakowie.

Eksport Kaw

angielskich i amerykańskich
4 1/2 kilo bardzo dobrej zlr. - - 6 -
4 1/4 „ „ „ „ „ „ - - 8 -10
przesła do stałej upłatnie firma:
Józefa LITAWSKIEGO
Kraków, plac Szczepański 6.

Chan i jego syn.

Przez Maksyma Gorkiego*).

Żył w Krymie chan Mosolejka al Eszab i miał syna Tolaję Alhalla...

Tak rozpoczął swą opowieść ślepy żebrak, talar, snując ją ze starych legend półwyspu, pełnego tradycji i wspomnień historycznych.

Wokoło żebraka, na kamieniach rumowisk, zrujnowanego przez czas pałacu chana, rozsiedla się grupa tatarów w jaskrawych chałatach i żupanach wyszywanych złotem.

Był wieczór i słońce opuszczało się majestatycznie ku morzu; jego promienie purpurowe przesiewały przez ciemną warstwę zieleni, olatującąj ruiny i świecące palniami kładły się na głąz mochem porośnię, opłataną pnącą się zielenią bluszczów.

Wiatr szumiał w grupie starych palm, których liście tak szeleściły, jakby w powietrzu szczyły się niewidzialne strumienie wody.

Głos ślepego żebraka był słaby i drżący, lecz rysy jego twarzy, niby skamieniałe, nie wyrażały w swych zmarszczkach nic innego, prócz pełnego powagi spokoju; wyrzuczone na pamięć słowa, płynęły jedne za drugimi, rozlatującą przed wzrokiem słuchaczy obrazy przeszłości minionie i dni bogactwa w niespożytą ucztę się.

— Chan był stary — mówił ślepy —

*) Maksym Gorki, sławny pisarz rosyjski, którego w tych dniach za udział w rewolucji uwieszono. Chcąc zapoznać Czytelników naszych z pracami tego słynnego pisarza, zamieszczamy powyższą opowieść.

Z powodu kończącego się sezonu **po cenie kosztu** kapelusze (ubrane) począwszy od 1 zlr. — kapelusze aksaminowe począwszy od 2 zlr. — 2 — poleca

Co słychać w mieście? 7-go lutego.

KALENDARZ.

Dziś we wtorek Romuła. — Jutro we środę Jana z Malty. — Pojutrze we czwartek Apollonii.

Z te tu ludowego. W sobotę i niedzielę odegrali artyści teatru ludowego znaną, grywana jeszcze w starym teatrze, sztukę St. Koźłowskiego „Kazimierz Wielki i Zestera”. Rzecz nadzwyczaj śmiała, luźna powiązana w sceny i akty, bez żadnej myśli przewodniej, a nie wiadomo dlaczego zatytułowana „historyczna”. Nawet charakterystyka głównych tytułowych osób powierzchowna i nienaturalna, tworzy z nich marionetki. Słowem, sztuka nie bardzo nadawała się do wznowienia dla sceny ludowej, która wymaga prawdy i życia, a ratowała ją częściowo tylko dobra obsada ról i ich wykonanie. Tytułowe role objeli p. Węgrzyn i p. Dulebiński, sily jedne z najlepszych w naszej trupie ludowej, wykazując ogólne uznanie i poklask. Wymienić należy także pp. Stradiota, Czarnaśkiego, Folte, Osterwę i Fligla. Na osobną zmianę ko zachęcały za swą porwijącą grę p. Wirski. Teatr był dość zapelniony. (Zc)

Gondolfi Hektor, znany krakowski męzomann z ostatniej włoskiej „styggonie” baletu, którego z takim zapalem oklaskiwano w partiach doskonale odtwarzanych, porobił — jak o tem niedwuznacznie wspaniałą krytykę zapamiętani — olbrzymie postępy w ostatnich latach. Gondolfi śpiewał ostatnio w operze petersburskiej, a przedtem w Berlinie i Dreźnie. Występ cenniejszego się dał

europęjską sławą artysty i jednego z najwybitniejszych śpiewaków współczesnych obudził wielkie zainteresowanie.

Bilety sprzedaje kancelaria Tow. muzycznego w godzinach zwykłych.

W Kole artystyczno-literackim we środę dnia 8 b. m. będzie miał pogadankę p. Ludwik hr. Dębicki na temat: Droczka polskie. Następnie wspania wieczera. Początek punktualnie o godz. 7-ej.

Z Tow. ogrodniczego. Walne zgromadzenie członków odbyło się we środę dnia 8 lutego o godz. 6 wieczorem w gmachu chemicznym Uniw. Jagielli. Na porządku dziennym: odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia, sprawozdanie kasowe i wybór komisji kontrolującej. — Nastąpił zwyczajnie posiedzenie miesieczne, na którym przemawiał także p. Malecki „O nasionach”, p. Pol „O storczykach” (z demonstracjami), p. Chłirszcz „O sprężaniu z bezek win owocowych”.

Z Tow. Litewskiego „Ruta”. Dnia 29. z. m. odbyło się w sali Rady miasta walne zgromadzenie Stow. litewskiego „Ruta” przy udziale 66 osób, w tem 38 członków. Po odczytaniu protokołu z ostatniego walnego zebrania i złożeniu sprawozdania z czynności Zarządu za 1904 rok, oraz udzieleniu Zarządowi absolutorium, przystąpiono do wyborów na 1905. Wybrani zostali: Prezesem Józef Horbachowski literat, wiceprezesem Janusz Rawicz Niedzielskiwski, inżynier. Do Zarządu Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego: Edward Janeczewski i Dr. Jan Korzwowski; Ignacy Szkapielewski, Adam Varnas, Zygmunt Skirgiełowski muzyk, Adam Varnas artysta malarz. Do komisji kontrolującej: Józef Angrabajda, Władysław Borejko i Antoni Stankejo.

lecz kobiet w barenie miał wiele. Lubiły one starca, gdyż było w nim jeszcze bogactwo, siła ognia i zapalu, a pieszczoty jego pality; kobiety zaś będą zawsze kochać tego, w kim li żar uczt, chociażby był on i siwy, chociażby na jego twarzy były zmarszczki, gdyż piękność leży w sile, a nie w delikatności i świeżości cery i rumieńcach na twarzy.

Chana wszyscy lubili, on zaś kochał pewną niewolnicę, kozaczkę, z nadstępów Dniepru i zawsze chętnie ją pieszczł, aniżeli inne kobiety haremu, w którym miał przysła znow z różnych krajów, a wszystkie one piękne były, jak kwiaty wiosenne i wszystkim żyło było dobrze.

Chan kazał dla nich przygotowywać mnóstwo najroznorodniejszych przysmaków i siodocy i pozwalał, gdy tylko zechcieli, bawić się i tańczyć...

A kozaczkę swą wołał często do siebie na basztę, z której widać było morze i gdzie miał on dla kozaczki wszystko, co kobiecie jest miłe i potrzebne, żeby życie jej słodko płynęło.

Pełno więc to było tkanin bogatych i złotogłównych i drogich różnokolorowych kamieni, przysmaków najwyszukanych, a wreszcie była muzyka i śpiew piaszt radosny, sprowadzonych z krajów dalekich i pałace pieszczoty rozmiłowanego chana.

W tej baszcie spędzał on na rozrywce dni całe, wypoczywając po trudach życia, gdyż wiedział, że syn jego Alhalla podtrzyma sławę państwa, przebiegając i pustoząsc step ruskie, z których powracał zawsze ze zdobyczą bogatą, z nowymi brankami, z nową sławą, pozostawiając po sobie zgłiszczoną i zniszczone, trupy wrogów i krew.

Pewnego razu powrócił właśnie Alhalla z wycieczki w ziemie ruskie; urządzono

wieć na jego cześć mnóstwo uroczystości. Wszyscy murzawie wyspy przybyli na nie, i były turnieje i uczt, strzelano z luków od nowu niewolników, próbując siły ręki i znowu wyprowadzono kielichy, sławie mekto Alhalla, postrachu wrogów, opoki państwa.

A stary chan bardzo się cieszył ze sławy syna. Dobrze mu było mieć syna bohatera i wiedzied, że gdy on, stary chan, umrze, państwo jego znajdzie się w silnych rękach...

Dobrze mu i słodko było z tem przeświadczeniem i on, pragnąc okazać synowi siłę swej miłości ojcowiskiej, powiedział mu przy wszystkich murzawach bejach tamże, na ucztę, z czara w rękę...

— Dobry z ciebie syn, Alhalla! Sława Alhachowi i niech będzie rozstawione imię jego proroka!

I wszyscy, zgodnym potężnym chórem, oddali cześć prorokowi.

Wówczas chan powiedział:

— Wielkim jest Alhalla! Jeszcze za mego życia wskrzesił on młodość moją w męźnym synu moim. I oto w dół starami oczyma swemi, że gdy skryje się przed nim słońce i gdy robatwio stoczy mi serce, ja żyć dalej będę w synu moim! Wielkim jest Alhalla i Mahomet, prawdziwy prorok jego! Dobrego mam syna, a twarzą jest jego ręką, śmiało serce i rozum jego... Co chcesz otrzymać z rąk ojca twego Alhalla? Powiedz tylko, a wszystko dam ci, czego tylko zapagniesz...

Nie przebrzmiało jeszcze echo słów staro chana, gdyż powstał Tolaja-Alhalla i rzekł, błysnąwszy oczami, czararniaki kamorze w noc ciemną i palcami się jak oczy orła górkiego:

— Daj mi ojeze brankę ruską, ojeze i władco.

Szkoła modniarstwa Emy Skwary
w Krakowie przy ulicy Wiślniej 1. 2.

Wielki wybór kwiatów
na karnawał.

Niedzielne zaburzenia uliczne. Podczas niedzielnych zaburzeń, jak to już pisaliśmy, aresztowano 37 ekkedentów. Śledztwo w tej sprawie w biurze bezpieczeństwa publicznego „pod telegrafem” prowadzi radca pol. p. Kostrzewski z Podgórze. Między aresztowanymi znajduje się 4 po 15 lat, 6 po 16 i 17 lat, 3 po 18 lat, 2 po 19 lat, 2 po 20 lat, 3 po 21 lat, 2 po 23 lat, 1 24 letni 2 po 26 lat i 6 powyżej lat 26 — a więc przeważnie niedorośli. Przy rewizji u aresztowanych znaleziono długi, świdry, nożyce, łaski żelazne i t. p. narzędzia; sześciu z aresztowanych jest żydów. Głównym prowodyrem tej burzliwej gawiedzi ulicznej był nie jaki Wojciech Mendel, policyjnie notowany złodziej, którego również aresztowano.

Prześluchaniu aresztowanych atwierdzone najpierw, że są to przeważnie terminatory, kelnery, lokaje, lub ludzie zupełnie bez zatrudnienia, a następnie wezwano straż policyjną i komisarzy celem skatowania, czy aresztowani rzucali kamieniami i grudami śmieci na policyjną, oraz czy wybijali szyby. Po przeprowadzonym śledztwie policyjnym odstąpiono aresztowanych do wiadomości sądu kraj. karnego.

Niedzielne zaburzenia uliczne wymagają surowego napietowania. Motłoch w niedziele przed draganami wyrzucił mieszkaniom ulicy Starowińskiej, Dietla, Bożego Ciała, Miodowej, Berka Jozefowicza i Sebastjana znaczną exkordę przez wybiecie przeszło 800 szymb. — W latarniach gazonowych, które gawiedź w ulicy Starowińskiej i Dietla pogasiła, są również szyby powybijane. Kamieniami u policyjnie Dietlowskiej po stronie prawej idąc ku Stradomskiej, prawie wszystkie mają na parterze szyby powybijane. Rozpisanie wyrostków do-

szło do szczytu w ulicy Miodowej i prz tykającej do niej ulicy Starowińskiej, gdzie rzucano z tępna w okna cegłami.

W mieście opowiadają, że niedzielne zaburzenia uliczne zainicjowały nieznani ludzie, w których należy się dopatrywać tajnych agentów rosyjskiej Partii socjalno-demokratycznej z niedzielniemi zaburzeniami nie ma nic wspólnego. Poważni robotnicy udziału w nich nie brali.

Dyrektor policyj, dr Flatau, odwiedził wezwał rannych podczas zaburzeń agentów, Dackowskiego i Niedziele, oraz żołnierza policyjnego Schwelga.

Tow. Bratniej Pomocy kelnarów na odbytem walnem zgromadzeniu w dniu 27 stycznia h. r. wybrało jednogłośnie prezesem Towarzystwa p. Franciszka Samera, właściciela kawiarni.

Na posiedzenia wydziału, odbytem w dniu 1 bm. wybrani zostali pp.: Józef Morawski zastępcą prezesa, Leon Sauek, skarbnikiem, Franciszek Heurel, sekretarzem, Br. Pytel, kontrolerem, Wł. Durbaez, bibliotekarzem, Jan Piekło, zastępcą bibliotekarza, Adolf Gaugusz, chorąży, Wal. Bechencki i Józef Rudawicz, zastępcami chorążego. Do wydził nu weszli pp.: J. Bajorski, J. Bogusz, J. Flasz i A. Rosenham. Jako zastępcy wydziałowych weszli pp.: F. Jaremski, L. Mistat, J. Przepióra, Paweł Strycharski i B. Górski.

W t. herbarciarni ludowej przy ulicy św. Krzyża L. 10 wydano dla najbliższej ludności krakowskiej i dla głodnych, znieudanych dzieci od 1-go do 31-go stycznia h. r. 1010 porcji herbaty czystej — 656 porcji herbaty z mlekiem — 9131 porcji herbaty z cytryną — razem 10.797 porcji herbaty — 1754 kromek chleba i 1790 bułek dwu-

haterzowych; zaś od otwarcia herbarciarni, to jest od 13-go listopada 1904 roku do 31-go stycznia 1905 r. wydano 2637 porcji herbaty czystej — 1786 porcji herbaty z mlekiem — 17.338 porcji herbaty z cytryną — razem 22.756 porcji herbaty — 4036 kromek chleba i 4258 bułek dwuhaterzowych.

Dla hraku funduszów, uprasza się, że względu na te okoliczności, że wskutek trudnych warunków do życia w obecnej ostrej porze zimowej, coraz liczniej gromadzą się w tym dobowczym zakładzie głodni i zniechęceni, ażeby w przyzwyczajonym i ogrzanym lokalu posilić się zdrowym i ciepłym pokarmem, o łaskawie miłosierne datki na ten dołory i szlachetny cel, które przyjmują administracyje tutejszych dzienników, jak również skarbnik herbarciarni, Józef Schneider, przy ul. Krowoderskiej L. 51.

Gwiazda, Stowarzyszenie polskich reko-dziełników, urządziło zabawę taneczną w sobotę dnia 4 bm. w sali strzeleckiej. Do pełonoza stanęło około 160 par. Komitet dołożył wszelkich starań, aby uprzyjemnić zabawę wszystkim zebranyom; o północy urządził komitet niespodziankę, dając do wylosowania 7 pięknych srebrnych fanów (3-ci dar wicerepsza Franc. Zajaca); następnie zaś pp. St. Rndy (gogo), M. Piguszewski (marzyn), i St. Bielecki (clown), popisywali się gimnastyką salonową, wykonaniem której wzbudziła podziw u zebranych. Z pomiędzy kosztownych wyróżnił się humorem i ubraniem góral zapiętniały. Aranżowali pp. K. Kowalski z Nie-dzielskim i A. Gorzelany. Za odznaki kutylo-nowe służby marki Tow. Szkoły ludowej, bardzo pięknie ozdobione. Przyzywała muzyka 100 pp.

Byłoby pożałowanie, aby przeczłaj raz n.sza publiczność, jak i wszystkie Towarz.

I cisza zapadła. Chan milczał przez chwilę, tyle tylko, ile potrzeba, żeby słumidł drzeszcz serca, poczem z mocą i głośno powiedział:

— Weź-ja! Skończmy izarę i bierz ja... Rumienie gorąco oblat twarz młodego Allhalli, wielką radością rozgorzały się usta i oczy, wyprostował się jak dąb i rzekł do ojca chana:

— Wiem, co mi dajesz, ojciec i włado mo! Wiem ja to... Niewolnik jam twój, syn twój. Weź moją krew po kropki co godzinę, dwudziestoma śmierciami umrę za ciebie!

— Nic mi nie potrzeba! — rzekł chan i zwiśla na pierś jego głowa siwa, uwięczona sławą lat długich i wielu czynów bohaterkich. Prędko skończyła się uczta i obydway, w ruleciezenu głębokiem, poszli razem z pałacu do haremu.

— Noc była ciemna, ani gwiazd, ani miesiąca nie było widać zpoza chmur, gęstą warstwą pokrywających niebo.

Długo się w ciemności ojciec z synem i oto przemówił chan el Aswab:

— Z dnia na dzień przysaga już me życie i coraz słabiej uderza stare me serce i coraz mniej ogina w mej piersi. Światłem i ciepłem mego życia, były pieszczoty Kozacki... Powiedz, że mi, Tolaja, powiedz szczerze, czy jest ci ona tak bardzo do życia potrzebna? Zabierz sto, zabierz wszystkie me żony za te jedną!

Milczał Tolaja-Allhalli, wzdychając.

— Ież dni mi już zostało? Mało mi już porostaje ich na ziemi... Ostatnią radością życia mego, ona, ta dziewczyna ruska. Ona ma mnie, ona kocha... Kłóć teraz, gdy jej nie stanie, pokocha mnie, mnie starca, kto? Żadna więcej, żadna, Allhalli!...

Milczał Allhalli.

— Jakże żyć będę, widząc, że ona w

tych uściskach, że ciebie całuje? Wobec kobiety nie ma ojca, ani syna, Tolaja! Wobec kobiety wszyscyśmy mężczyźni tylko, synu... Bolesne odą dą będą ostatnie dni moje... Niechby już lepiej odkryły się na ciebie wszystkie stare rany, Tolaja, sącąc krew moją, niechby już lepiej nie przeżył tej nocy, synu mój!

Milczał syn jego...

Zatrzymali się wreszcie u drzwi haremu i milcząc, zwiesiwszy na pierśi głowę, stali tak długo. Ciemność była wokoło, a obłoki mknęły po niebie, wiatr zaś, wstrząsając drzewami, wiewpiewał smutnie.

— Ja już dawno ja kocham, ojciec... — ozwał się cicho Allhalli.

— Wiem... i wiem, że ona ciebie nie kocha — powiedział chan.

— Rwie się me serce, kiedy o niej pomyślę...

— A co się dzieje teraz w mem sercu starem?

I znów umilkli. Westchnął Allhalli.

— Widać, że prawdę mówił mi mulla mędzrec: dla mężczyzny kobieta jest zawsze nieszczęściem, gdy jest piękna, budzi pożądliwość innych, a w mezu wzniewa żmnie zadróżdki, gdy jest brzydka, maż jej, zadróżdząc innym, cierpi, a gdy nie jest ani piękna, ani brzydka, mężczyzna ludzi się, że jest piękna, a później przepkonawsz się, że jest omylił, znów cierpi przez nią, przez kobietę...

— Mądrość nie jest lekarstwem na ból serca — powiedział chan.

— Miejmy lotność nad sobą, mój ojciec... Wzniośł głowę chan i spojrzal smutno na syna.

— Zabijmy ją — rzekł Tolaja.

— Ty siebie kochasz więcej, niż ją i mnie — pomyślawszy, cicho powiedział stary chan.

— Wszakże i ty również!

I znów umilkli.

— Tak i ja również — potwierdził chan ponuro.

— Cóż więc, zabijmy?

— Nie mogę dać ci jej, nie mogę — rzekł chan.

— I ja nie mogę cierpieć dłużej! wyrwij mi serce, lub daj mi ją...

Chan milczał.

— Albo też rzucić z góry do morza.

— Rzućmy ją z góry do morza — potwierdził chan słowa syna, jak echo jego głosu.

I wówczas weszli do haremu, gdzie spała już ona na ziemi, na kosztownym, puszystym dywanie.

Zatrzymali się przy niej i patrzyli; długo patrzyli na nią. Języ płynęły z oczu starego chana na jego brode srebrzystą i polyskiwały w niej, jak perły; a syn jego stał, a z oczu jego strzelały błyskawice, a zgryztem zębów dumiał namiętność, szalejącą w jego piersi.

Rozbudziła się kaza.

Zbudziła się ona, a na różowej, delikatnej jej twarzy, zabłyśły, niby wshodząca zorza, jej oczy, podobne do bławatków.

Nie zauważyła Allhalli i wysunęła purpurowe usta do chana.

— Pocąj! mnie, stary orle!

— Zbierz się, pójdziesz z nami — cicho powiedział chan.

Dopiero w tej chwili spostrzegła Allhalli, i żył w oczach swego orla; a rozum na była, zrozumiała wszystko odrazu.

— Idę — powiedziała. — Idę. Ni jeden, ni drugi... Takęsie postanowił i tak musieli postanowić sercem silni, idę.

W milczeniu, poszli wszyscy troje do morza. Szli wąskimi ścieżkami, wiatr szumiał, złowrogo szumiał...

Lekcji tańców udziela Karol Kowalski ul. Garbarska 1. 7.

Rada państwa.

Wiedeń. Początek posiedzenia o godzinie 2 i pół popoł. Na zadanie posta Berge-
ra nastąpiło dosłowne odczytywanie wpły-
wu. Między wnioskami znajduje się wnio-
sek nagły pos. Daszyńskiego, który opiewa:

Izba posłów zechce uchwalić: Wzywa się rząd, aby usprawiedliwił wobec Izby posłów wydane w ostatnim czasie przez polityczne władze w Galicyi zakazy zgroma-
dzeń, przez co zostało zniesione zagwa-
ranowanie zasadniczymi ustawami prawo obywatela myśli.

Dalej wzywa się rząd, aby natychmiast rozpoczął śledztwo w sprawie gwałtów, dokonanych przez c. k. Policję w Krako-
wie dnia 2 lutego 1905 r. i aby winne organa policyjne przykładać ukarać.

Minister spraw wewn., hr. B. Jandl-
Rheidt, odpowiedział na interpelację
p. Daszyńskiego:

Przedewszystkiem muszę jak najstano-
wczej odeprzeć ogólnikowe zarzuty, pod-
niesione przeciw namiestnikowi i organom
władz politycznych w Galicyi. Władze w
Galicyi wprawdzie ostatnimi czasy zabro-
niły kilku zgromadzeń dla omówienia zajść
w Rosyi, a mianowicie według otrzyma-
nego przez ministerstwo sprawozdania,
trzech w Krakowie i po jednym we Lwo-
wie, Drohobyczu, Stanisławowie i Gori-
cach. Ale w tych wszystkich wypadkach
postąpiłom wyłącznie w myśl przepisów
ustawy o zgromadzeniach, która zakazuje
zebrań, jeżeli dobro publiczne narażać mo-
ga na niebezpieczeństwo. Władze były
przetyk zdania, że zgromadzenia mogły
się skończyć demonstracjami ulicznymi i
wywołać zakłócenie porządku i spokoju
publicznego, lembardyzację, że zdarzenia,
jakich widownia był Petersburg i inne mia-
sta w Rosyi, w ostatnim czasie także tu
wywołały tywe wzburzenie.

Następnie przystąpiono do dyskusji nad
wnioskiem nagłym pos. Daszyńskiego.

Pos. Daszyński zarzuca, że rząd sa-
mowolnie chce całemu narodowi zamknąć
usta i odbiera mu wolność zgromadzenia.
Rząd musi się tu usprawiedliwić. Rozru-
chy w Rosyi przebrały takie rozmiary, że
mógł się przeciw nim protesty, nawet w
narodzie, postępującym w sojuszu z Ro-
sya — we Francji. Jakże właściwie prawa
istnieją w Rosyi, w których imieniu mor-
duje się tysiące ludzi bezbronných? (Okla-
si i socyalistów). Nie po raz pierwszy
zresztą my, w Europie, dowiadujemy się o
tem; wystarczy wymówić jedno słowo
„Kiszyniew“, gdzie władza otoczyła swą
powagą morderców. Jeżeli Plewe musiał
paść, to padeł tylko dlatego, ponieważ on,
rzekomy reprezentant praw, sam je pode-
piał nogami.

Obecne rozruchy powstały ze skrzyżo-
wania się dwóch faktów historycznych:
ekspansyjnej polityki państwowej, która
sięgła aż po brzegi Cichego Oceanu i nie-
możliwość trzymania 130 milionów w nie-
woli. Jak można zdobywać świat, jeżeli w
domu ma się tylko niewolników, cierpią-
cych ciągle masowy głód, ten nierozwinię-
ty towarzyszy absolutyzmu? (Okłasi i so-
cyalistów). Rozruchy te — jak się zdaje
— także na ławie ministerjalnej zostały
fałszywie zrozumiane. W Rosyi przeława-
ła krew o prawa konstytucyjne i zdawało-
by się, że my tu, gdzie mamy rzekome
prawa konstytucyjne..

Posel K r a m a r z: „Ale takie, że ich
nikomu innemu nie życzymy!”

Posel D a s z y ŋ s k i: Sądze, że także
pan, p. Kramarz, życzyłby narodowi ro-

syjskiemu przynajmniej tych praw, jakie
Czesi mają w Austrii. (Wesołość i okla-
si na lewicy i na galerii, wskutek czego
prezydent wzywa galerię do wstrzymania
się od oklasków, gdyż inaczej także ja o-
późni).

P. Daszyński mówi dalej: Obecna
walka w Rosyi jest także walką o prawa
narodowe. To trzeba wyraźnie podnieść,
ponieważ znajduje się w tej Izbie wielka
grupa, która czyni co może, aby świat
pikiełkować, że tam weale nie walczą o pra-
wa narodowe. Wszystko, co czuje narodo-
wo, co narodowo jest uciemiężone i cier-
pi, stoi po naszej stronie, jak tego dowo-
dzi Finlandya i Królestwo Polskie. Z góry
jednak roztelegrafowano, że to robia tylko
mniejszości socyalisci, że urodzeni przy-
wódcy narodu dalej chcą się czołgać
przed carem. Nawet w wiedejskiej prasie
liberalnej postarano się o świadectwo mo-
ralności dla cara. Nie brakło też usiłowa-
nia zrzuć oszczerstw na rewolucyjny ruch
robotniczy.

Urządowo sprawozdanie przynaję, że
rabunków tych dopuścili się złodzieje i in-
dywidua, stojące pod nadzorem policyj-
nym, a krakowski „Czes“ pisał także, że
socyalisci nie brali udziału w rabunkach.

Obecny ruch w Rosyi jest historyczną
koniecznością, a przekonano się, że po ca-
rze nie można się niczego spodziewać. Ale
tam padli ludzie nie zgineli daremnie. Z
nimi razem zginęła także powaga cara.
(Zywe okłasi i socyalistów).

Pos. Pernerstorfer: Precz z carem!

Prezydent prosi mówcę, by się miar-
kował. Już raz oświadczyłem — mówi pre-
zydent — że świat cały ze współczuciem
patrzy na zajścia w Rosyi, ale nie można
tyleż zajęć w ten sposób w tej Izbie o-
mawiać.

(Dla braku miejsca w dzisiejszym nu-
merze, odkładamy dokończenie mowy p.
Daszyńskiego i odpowiedź ministra na ju-
tro).

Wniosek p. Daszyńskiego upadł w glo-
sowaniu.

Rewolucyjny ruch w Królestwie.

W Warszawie.

Warszawa. (Pet. aj. tel.). We wszyst-
kich piekarniach praca spoczywa. Browa-
ry uciwały podjąć pracę, ale przeszkodo-
no temu. W teatrze ludowym przedsta-
wienie odwołano. Ceny węgla prawie po-
dwojone.

Warszawa. (Pet. aj. tel.). Dyrekcja ko-
lei petersbursko-warszawskiej podaje do
wiadomości, że nie może przyjmować od-
powiedzialności za termin dostawienia to-
warów. Ruch tramwajowy jest normalny.

Na prowincyi.

Łódź. (Pet. aj. tel.). Część robotników z
fabryki Gójlera podjęła pracę, nie natra-
fając na opór ze strony strajkujących.
Przy starciu z kozakami zginął jeden ko-
zak i jeden robotnik, a 15 robotników
było poranionych.

Z Rosyi.

Komedyje z robotnikami.

Petersburg. Metropolita petersburski
Antoniusz, który 29 stycznia przyjmował
deputatów robotników pułtowskich, od-
prawił wczoraj nabożeństwo w cerkwi
fabryki pułtowskich. Przed nabożeństwem
wygłosił metropolita przemowę, w której
wezwał robotników, aby spokojnie się za-

chowowali i uwolnili się od podburzają-
cych wpływów.

Trepow mówi.

Paryż. Jeden z korespondentów pary-
skich miał sposobność rozmawiania z Tre-
pewem o wypadkach petersburskich:

— Robotnicy petersburscy — mówił
Trepow, nie byli weale zorganizowani. Je-
dynto Gapon utworzył sobie gwardyę przy-
boczną z 60 robotników — i ci porwali
ludnych za sobą, mówiąc im o spodziewa-
nych korzyściach, o ośmioletnim dniu
pracy i t. p., co wszystko uzyskał mną
wskutek akcji masowej. Dziś Gapon znikł,
główni przywódcy robotników są albo za-
bieli, albo uwięzieni — i pozostał tylko ka-
dłub bez głowy.

Trepow w dalszym ciągu rozmowy o-
świadczył, że jego zdaniem spokój będzie
trwały i rozruchy masowe już się nie po-
wiorzą. Licść strajkujących robotników o-
blicza Trepow na 140,000, a z tego me-
nifestowało na ulicach 100,000.

Zdaniem Trepowa zabito tylko 93 ma-
nifestantów (!!!) a raniono 333, przynaj-
mniej jednak nawet sam Trepow, że hezba
rannych mogła być znacznie większa.

Co do Gaponu, oświadczył Trepow, że
nie wie, gdzie tenże się ukrywa. Niesto-
rdy twierdzą, że uciekł za granicę ale Tre-
powa sądzi, że ukrywa się w Rosyi w pre-
braniu i że niebawem zostanie areszto-
wany.

Znowu zamach w Finlandyi.

Sztockholm. (TBK). „Afterbladn“ donosi
z Helsingfors: Pewien nieznajomy w uni-
formie oficera wykonał wczoraj zamach
rewolwerowy na prokuratora senatu, John-
sona w jego mieszkaniu. Johnson zginął
na miejscu; także syn jego jest ranny. —
Sprawca podaje, że nazywa się Gadd.

Helsingfors. (Pet. aj. tel.). O zamachu
donoszą następujące szczegóły: Wczoraj
przybył do mieszkania Johnsona człowiek
w uniformie wojskowym, który podawał
bilet „Porucznik Aleksander Gadd“, prosił
o przyjęcie. Po wejściu do kancelaryi
Johnsona dał Gadd kilka strzałów rewol-
werowych na prokuratora i trafił go 9 ku-
lami w pierś, w okolicę żołądka i w plecy.

Natychmiast wpadł tajny agent i dał do
Gadda kilka strzałów, przestrzeliwszy mu
kostkę prawej nogi. Gadd usiłował uciec,
ale pokutnął się i upadł w przedpokoju,
pozem go ujęło i odstawiono do szpitala,
gdzie stwierdzono prócz rany w nodze, je-
szcze ranę na prawej ręce. Wczorajem le-
żał on bezprzytomny. Nadzieję lekarze
stwierdzili śmierć Johnsona. Jeden z jego
synów, który po pierwszym strzale wpadł
do pokoju i strzelił do atakującego, od-
niósł lekką ranę w lewej nodze.

Opozycja węglarska.

Budapest. Dziś przedpołudniem o bly-
to się zebranie przedstawicieli wszystkich
stronnictw opozycyjnych pod przewodni-
ctwem Kossutha, który, powitawszy zebra-
nych, wyraził radość z powodu tak świet-
nego zwycięstwa opozycji, odniesionego
podczas wyborów. Hr. Aladov Zichy zgło-
sił wniosek o wyrażenie Kossuthowi
uznania za niezmordowaną gorliwość, lo-
jalność i takt podczas wyborów. Kossuth
wyraził życzenie, aby koalicya opozycyjna
i nadal była utrzymana. Banffy i hr. Zi-
chy imieniem swoich frakcy przyłączyli
się do wniosku Kossutha, który następnie
jednogłośnie uchwalono.

Kalosz rosyjskie amerykański. polca **Zdzisław Zdanowicz,**
Kraków, ulica Sławkowska 3, Hotel Saski.

K. TOMASZEWSKI W ZAKOPANEM

Ki. I. 35, vis-a-vis hotelu „Morskie Oko“ poleca Sz. P. T. Publiczności
Sze, Szkło, Fajansy, Lampy, Wyroby z alpaki,
rosyjską i chińską, Wyroby skórkowe, Przy-
światłotowe, do szycia, haftu i robót ręcznych.
męską, krawatki, rękawiczki, kalosze, parasole etc. — Gony krakowskie.

Materye wełniane

Perkale, Batysty, Płótna Szyrtyngi, Bie-
liznę stołową, Bieliznę męską i damską
Halki gotowe, Kuce, Kapy, Chodniki, Wyprawy ślubne poleca 2

Wł. Sklep Chrześcijański „Pod Kościuszką“

w Krakowie, ul. Mikołajska L. I

Właściciel, wysłał się odwrotną pocztą, — w niedzielę i święta sklep zamknięty. — Ceny niskie stałe.

Nie dajmy się oszukiwać!

Niemieckie tuki cygaretowe, jak również niemieckie białki cyga-
rowe, kupujemy ciągle, a nie wiemy, że to wyrób wrogów naszych.
Mamy polskie, ruskie lub patriotyczne, jakich oni używają, są tyl-
ko podejście. — Na odnośnym towarze powinna być wymieniona
nazwa polska lub ruska, która ten towar wytwarza i której nazwi-
sko wszyscy znamy.

Przemysłowcy Polacy i Rusini, nie mamy powodu wstydzić się naszych nazwisk.
Więcej przed z wyrzucenia, które nie posiadają nazwiska przemysłowca polskiego lub
ruskiego

Mr. WŁ. BŁĘDOWSKI wł. zakł. przemysł.

KRAKÓW, Starowiśnia 26 (dom własny).

Dla łatwego wyboru tutek polecam następujące gatunki:

„Noris“	do tytoni
„Noris“ z węgla	lekich
„Noris“ Salvolet	lekich
„Noris“ Salvolet-Club	lekich
„Noris“ Mais Noma	do tytoni
„Noris“ „Albert“	lekich
„Noris“ „de Paris“	do tytoni
Tutki „Hadgis Nissim“	średniozłych

Wszelkimiś tutek zwracam na tutek „Noris Salvolet“ Oznaczenie się niezwyczajną la-
godnością dymu i są pozabawione nikotyny.

HERBATA CEYLON znak Quaker i Ugalla

Herbata naturalna, znakomita, nadwy-
szaj przyjemna smak,
zwiera najmniej ilość taniny,
zwiera najw. ilość Alkaloid Theiny edktywne
działającej na cały organizm człowieka.
Wszystko to, ponieważ rozpatrując
i serdecznie odbywa się na pomoc przyrządów,
a nie rękami,
zakochana każda najmniejsza paczka „1/2 kg.
jest na miejscu w Ceylonie w odwie i salu-
stawa harmonijna, aby herbata podczas
transportu nie ulegała obcych wpływów, aby

Odmienność słowami medaliami na wystawach.

Kimberly 1902,
San Francisco 1904,
Brussels 1897

Paryż 1900 1901 i Paryż wytwórca kulinarny 1900 naj-
wyższe odznaczenie; nabywać można w handlu kol.

Antoni Nawelka c. k. dostawca nadworny

J. F. Flisz w Krakowie Linia A-B.

Paczki wysłać się odwrotnie, a odcem odstawia i zaprowa-
dza do „1/2 kg., opłatnie do każdego ur-

żędz. „1/2 kg., czyli 4 pa-
portowego.

Sklep z trafiką

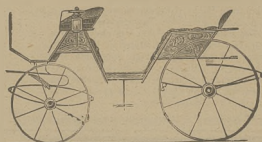
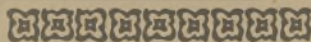
Wszystko do odstawienia
powinno służyć właści-
ci. Właściciel: Zwierzy-
te 88 (na gorze vis a vis
sztoru).

WILHELM FENZ

urządza w swoim magazynie Rynek,
róg Szewskiej

WYSPRZEDAŻ

tapet, szlaków, fryzów, lamperyj,
towarów galanterijnych i przybory
krakowskich. — Bardzo się P. T. Publiczności poleca.

== CENY ==

na rok 1905.

W jakich cenach kupować można wszelkie powozy
tak nowe jak i używane w składach z pojazdami

ST. CYRANKIEWICZ

w Krakowie przy ul. św. Jana l. 30,
przy ul. Brackiej l. 9, przy ul. Szpitalnej l. 34

naprzeciw teatru miejskiego.

Powozy używane parokonne gruntownie odrestau-
rowane w dobrym stanie od 175 zł. i zwyz.

Powoziki nowe jedno i parokonne lekkie od 250
zł. i zwyz.

Wózki nowe o jednym siedzeniu na cztery osoby
na resorach od 110 zł. i zwyz.

Wózki nowe na jednego konia na resorach welwe-
tem wybite z lataniami o dwóch siedzeniach od
150 zł. i zwyz.

Wózki używane jedno i parokonne gruntownie
odrestaurowane na resorach i pasach od 75 zł. i zwyz.

Amerykański na listwach i wolantowa od 100 i zwyz.

Kuczer fastonowy używany samemu do powożenia
na jednego i parę koni w dobrym stanie od 150
zł. i zwyz.

Wolanty czyli powozy odkryte używane parokonne
w dobrym stanie od 120 zł. i zwyz.

Landauery o oliwnych osiach używane gruntownie
odrestaurowane prawie jak nowe ze sztywnymi pół-
okrągłymi zwykłymi jak w landaulce od 250 zł.
i zwyz.

Breki osiemnastobowe o oliwnych osiach z baldachi-
mami lub bez parokonne od 250 zł. i zwyz.

Sanie jedno i parokonne używane od 50 zł. i zwyz.

Karty na smykach jako sanie dla słabowitych
na pierś używane o wybitym bogatym z frontem
szklannym z siedzeniem wewnątrz na cztery osoby
od 150 zł. i zwyz.

Giki o oliwnych osiach z uprzężą do nich i ze
smykami jako sanie 120 zł. i zwyz.

Zakupiony jakiegdyś u mnie pojazd odstawiam
opłatnie do każdej stacyi na swój koszt.

Polecając swe składki wszystkim P.P. kupującym
gdy posiadają największy wybór pojazdów w Kra-
kowie, a że w ubiegłym roku był brak kupują-
cych i mało się sprzedawało to też ten rok 1905 zni-
żyłem ceny i sprzedaję po własnych cenach, a to
z powodu braku kupujących i miejsca w składach.

ST. CYRANKIEWICZ

właściciel składu powozów

Kraków, ul. św. Jana l. 30.

Higdyne uprawniona

**FABRYKA WÓD MINERALNYCH I SZTUCZNYCH
I SPECYJALNIE LECZNICZYCH**
pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 1. 4

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak.
polecone przez Towarzystwo

Wody mineralne odpowiadające składowi chemicznemu, jak
Woda białka, Gieselsburska, Sakerata, Tichy, Murci-
badka, Homburg, Kissingen, tudzież specjalnie lecznicze
jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwasną oraz wody
lecznicze normalne z przepisu prof. Jaworskiego.
Sprzedaż cząstkowa w sklepach i drogeriach Cankni na
Ligancie franco

Diagnienie już 15 lutego 1905

„Loterya Kolarzy Flugrad“

Główna wygrana 50000 K. razem 9999 wygranych w sumie 125000 K.

Cena losu 1 korona.

Losy nabyć można w trafikach, kolektorach, urzędach poczt., kolejo., kantor. wym. i w Biurze loter. Wiedeń, 1. Gumpendorferstrasse 21.

Losy 11 losów tylko 10 kor., poleca Kantor wymian. Braci Eibenschütz

w Krakowie, Rynek główny 5. 1-9

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD PRZEBIEWOWY JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ul. św. Tomasia L. 4.
(tut przy placu Szczepańskim) Telefon Nr. 361. Płaca ulica
Kaprańska L. 8 — Zakład urządził pogrzeby dla wszystkich
stanów, stawiając nam wszystkim formalności, uchybić po-
stanożeniu rodzinie wszelkich trudów. Również podjął się
przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiada własną KATAKUMBY, odsepkuje miejsca po-
długie na wieczne cisy, lub przyjmując zwłoki do tymczasowego
przechowania, za miesięczny czynsz miesięczny
U W. A. S. A. Niekiedy z przedniebiorców krakowskich opła-
sają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niegodziwe
z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego wykształce-
nia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a
tylko ja, jako majster stolarski, prawo to mam i faktycznie
trumny wyrabiam. 105

Najmodniejsze woalki

PASKI I KRAWATY DAMSKIE,
Szale, wstążki, rekawiczki, boa

poleca w wielkim wyborze najtaniej

Anast. FRONCZ, KRAKÓW
Floryańska 17.

W Pałacu Spiskim, Rynek główny

do wynajęcia sale na bale, pikniki i
zabawy towarzyskie. — Zgłoszenia na
miejscu przed. poł. od 10-1 po poł. 3-4.

Dla NIEDOKREWNIC

HIGGAL PERLE
NATURALNE WINO CZERWONE
Wylężone zasklepów w Reprezentacji szcze-
wy Krakowskiej.
KRAKÓW - GRODZKA 48.

**POLECAMY TAKŻE
SPECYJALNE WINO DLA DIABETYKÓW**

Mydło

kwiatowe

w różnych smylach zapachach, karton zawiara-
jący 6 sztuk 55 centów.

Perfumy i wodę kolońską
na waga polecają

Reim i Spółka

w Krakowie, linia A-B.

SPRZEDAM

18
fortepian w dobrym stanie
za 55 złr. Wiadomość Dę-
binki ul. Ogrodowa I. 139 I. p

Na służby

Powoz i Remizy na
służby, chrzty, spacer i po-
lowania wynajmuj — najtaniej,
w Krakowie 81
P. GUZIKOWSKI
Podzióbki 18. telefon 336.

Firma Queller

Kraków Kienars 19
fabryczny skład maszyn i na-
zędzi rolniczych, poszuk i
agentów w zakresie maszyn
rolniczych. Zgłoszenia przy-
muje od 9-12 od 3-6.

Gmina Piądnika Czerwonego
podaje kours

na posadę pisarza.

Język polski jak i nie-
miecki tak w słowie jak
i w piśmie.

Podania należy wnieść
do sześciu tygodni 115

W komisowym Zakładzie

Sprzedawcy i kupna H. Telesznickiej
przy ul. Szawskiej Nr. 10 I. p.
za tanio do nabycia: Kaszeta
srebrna praw. na 6 osób stoł. des.
i kawowe. Kilka serwisów poro-
celanowych na 12 osób, stoł. dębowy
na 20 osób, pełniona gronożarówka,
Zabawka parowa pokojowa, dy-
wany perłowe i ang. Garnitury
mebli salon w stylu „baroco“ i re-
nesansu, „seccoya“ i t. p. Kilka
epialni i jadalni stylowych. Ze-
garzy (autyki) Szwedzkie garzce,
Grzechy z kufci ston. artystycznie
rzezb. Urządzenie biblioteki sta-
dejace się z szafy bibl., kanapy,
2 foteli i 4 krzesel, lustro i biura
z czoarnego drewna bogato rze-
bionej inkrustowanej wykładziną.
Fotografy dobre, Biura, Saloniki
itp. z szafy małe, łóżko, Gard-
roba mekka i damska. Zakład
przyjmuje powyższe przedmioty
w komis. (12)

Ignacy GYPRES
Kraków,
Floryańska I. 49.
Bogato ilustro-
wane menu i
darmy i opłatno i.

**PIERWSZY
Zakład plisowania**

przy ul. Niecałej I. 13, parter,
przyjmuje do plisowania wszelkie
współki male, Do sukien bluzek
w plisowaniu udziela się form.
Uczniom zamożniejszym usko-
lecznia się odwrotną pocztą. 108

R. DITMAR

Kraków, Rynek 1.

**Lampy wszelkiego rodzaju jako
do nafty, spirytusu, oliwy i prę-
elektrycznego.**

**Palniki ze siatką do spirytusu
gwarantują nigdy nie dymiące się**

Pieca naftowe bez rur i komi.

Kuchnie naftowe i spirytusowe.

Naftę nieeksplozującą

salonową i prawdziwą amerykańską.

**W abonamencie jak zwykle taniej, od 5 Ltr.
zwyż z odstawą do domu. CENY TANIE**

106 5-2

Kalendarzyk

Pamiętkowy

Z EPOKI AGONII POLSKI

I WALKI POLSKOŚCI O JEDNĄ KRAJOWOŚĆ

Stawiany i cieżący wspomnienia
przełomów naszej

Wypisania, smaczne pamiatki, Pa-
miatki historyczne, to nasze realizacje, to
światło nasz.

Wielkie serce, nie zapomnieć o czoł-
wach wroni

Ułożył **Dr. Witkowski** — Wydał **Dr. Cyraniewicz**.

Wydawnictwo **„Cena 10 kor.”** — **„Cena 10 kor.”**

SCHAMPOOING

PETROLE

czyści, zapobiega wypadaniu i rozwadaniu włosów

Wiskidna Remi, Kraków, Plac Maryacki.

Perfumerye — Fabryczny skład grzebieli.

BIELIZNĘ BIAŁĄ I KOLOROWĄ

ze słynną marką **lwa poleca w wielkim wyborze**

MAGAZYN NOWOŚCI

A. Skórczewskiego i Polakiewicza

Kraków, ul. Floryańska I. 15.

Jubiler B. ARMATOWICZ

Kraków Rynek główny I. 18.

SKŁAD WYROBÓW

ZŁOTYCH I SREBRNYCH najwzrostniejszej

w największym wyborze

Zamiana, ludzkie naprawy biutyleryj —

zapisanie i punktualna

CHINSKIE SREBRO po cenach

fabrycznych na składzie.

Czapki filcowe własnego wyrobu

nieprzemakalne buty do polowania

101 poleca istniejący od r. 1886

Największy skład kapeluszy męskich

Kraków **L. HOCHSTADT** Floryańska I. 5.

Panna lat 24 przystojna inteligentna

posiadająca 10.000 zł
gotówki w celu motyromialnym chciałyby poznać
się z mężczyzną starszym poważnie myślącym.
Lisły prozę nadeśledź do 15 lutego do biura insurawego, Ad-
118 ministracji „Nowin“ pod „Małżeństwa“.